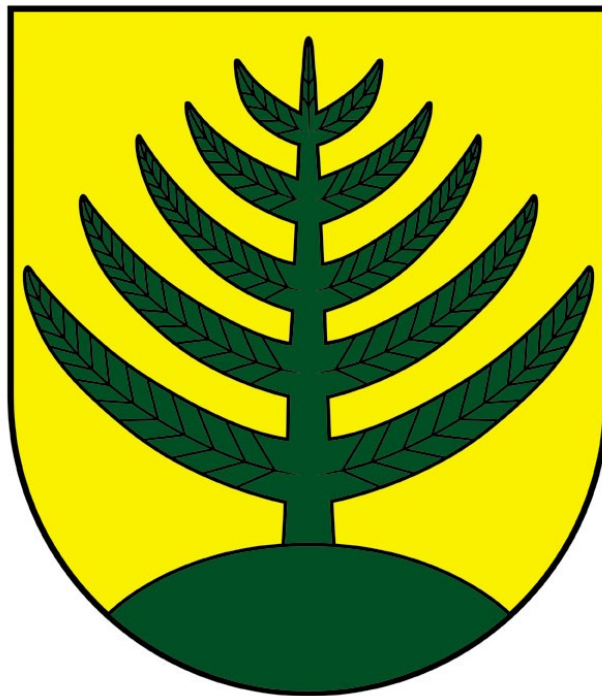

OBEC JEDĽOVÉ KOSTOĽANY

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIALNEHO ROZVOJA OBCE

2005 – 2013

Jedľové Kostolány máj 2005

OBSAH

1. Úvod
2. Vízia obce Jedľové Kostol'any
3. Audit zdrojov
  - I. Sociálno–ekonomická charakteristika a rozvojový potenciál obce.
    1. **Všeobecná charakteristika, vymedzenie a poloha územia.**
      - I.1 História
      - I.2 Prírodné a klimatické podmienky
      - I.3 Ľudské zdroje a potenciál pracovnej sily
      - I.4 Samospráva, kultúra, šport
      - I.5 Školstvo, vzdelanie
      - I.6 Zdravotníctvo a sociálne zabezpečenie
      - I.7 Služby a obchod
    2. **Ekonomický rozvoj.**
      - 2.1 Štruktúra hospodárstva
      - 2.2 Ekonomické aktivity v obci
      - 2.3 Priemysel poľnohospodárstvo, lesníctvo
      - 2.4 Domový a bytový fond
4. **3. Životné prostredie**
5. **4. Technická infraštruktúra v obci**
  - 5.1 Elektrická sieť
  - 5.2 Rozvod plynu
  - 5.3 Vodovod
  - 5.4 Čistička a kanalizácia
  - 5.5 Telekomunikačné siete
  - 5.6 Obecný rozhlas
5. **Dopravná infraštruktúra a miestne komunikácie**
6. **Podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v obci**
  - 6.1 Turistické podmienky v obci a blízkom okolí
  - 6.2 Kultúrne pamiatky v obci a blízkom okolí
4. **SWOT analýza**
5. **Problémy a stanovenie cieľov**

1. ÚVOD

01.01.2002 nadobudol účinnosť Zákon č. 503/2001 o podpore regionálneho rozvoja. Medzi základné dokumenty podpory regionálneho rozvoja patrí aj program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Tento program je strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje najmä analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb. Možno ho charakterizovať ako program, ktorý na jednej strane špecifikuje prvoradé potreby a úlohy obce v rozvoji technickej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, ľudské zdroje, sociálnu oblasť a pod. a na strane druhej navrhuje opatrenia a spôsoby na dosiahnutie vytýčených cieľov.

Obec vypracúva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja za účelom všestranného rozvoja svojho územia a potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy spravidla na štyri roky. Pravidelne vyhodnocuje plnenie programu a v prípade potreby ho aktualizuje.

Obec ďalej poskytuje súčinnosť pri príprave a uskutočnení programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, na území ktorého sa nachádza.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja ako základný taktický rozvojový dokument kraja, obsahuje všetky ciele a opatrenia prijaté na dané obdobie. Niektoré z týchto cieľov a opatrení môžu byť spolufinancované zo štrukturálnych fondov EÚ. Tým sa vlastne Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja stáva priamym zdrojom pre výber opatrení pre Regionálny operačný program (ROP) príslušného regiónu, resp. obce pre plánované obdobie EÚ.

2. Vízia obce Jedľové Kostolany

Víziu obce na obdobie asi 10 rokov vytvorili občania na stretnutiach s poslancami zastupiteľstva zamestnancami verejnej správy, podnikateľov, združení a organizácií ktoré vyvíjajú svoju činnosť na území obce.

Budeme sa snažiť využitím všetkých možných zdrojov domácich i doplnkových z fondov EÚ a tvorbou kvalitných projektov získať čo najviac finančných prostriedkov na zlepšenie kvality života občanov v obci Jedľové Kostolany.

Vízia obce Jedľové Kostolany:

1. Vodovod Horné Lúčno
2. Vysporiadanie pozemkov pre ZŠ
3. Zmena palivovej základne v ZŠ, MŠ
4. Vybudovanie centra obce
5. Vysporiadanie vlastníckych práv na miestne komunikácie v intraviláne a extraviláne obce
6. Rekonštrukcia miestnych komunikácií
7. Oprava budovy Požiarna zbrojnica
8. Oprava strechy ZŠ
9. Oprava strechy OÚ
10. Vybudovanie šatní na futbalovom ihrisku s pripojením na inžinierske siete
11. Rekonštrukcia verejných priestranstiev

12. Vidiecka turistika
13. Vybudovanie malých vodných diel (vodovod Levasovská, Brezovo)
14. Vybudovanie ČOV a kanalizácie
15. Vytvorenie centra opatrovateľskej služby, sociálny dom
16. Zabezpečiť sprístupnenie k informáciám pomocou internetu pre občanov obce
17. Podpora vzdelávania pomocou informačných technológií
18. Podpora rozvoja školstva, medzinárodná a cezhraničná spolupráca v oblasti školstva
19. Medzinárodná a cezhraničná spolupráca v oblasti kultúry
20. Podpora rozvoja cestovného ruchu
21. Podpora rozvoja malého a stredného podnikania
22. Podpora podnikania v oblasti využiteľnosti prírodných zdrojov

3. Audit zdrojov

I.2.1.1. SOCIÁLNO -EKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA A ROZVOJOVÝ POTENCIÁL OBCE JEDĽOVÉ KOSTOĽANY

1. Všeobecná charakteristika , vymedzenie a poloha územia

Obec Jedľové Kostolany patrí do regiónu Horného Požitavia, ktoré z územného hľadiska tvoria obce okresu Zlaté Moravce a Nitra. Krajské mesto Nitra je od obce vzdialené 47 km. Okresné mesto Zlaté Moravce leží juhozápadne od obce vo vzdialenosti 15 km.

Na juhozápadne obec susedí s katastrom obce Obyce. Na západe s katastrom obce Hostie a na severe a severovýchode susedí s katastrom obce Malá Lehota, na juhovýchode s katastrom obce Veľká Lehota, ktoré patria do okresu Žarnovica. Obec je charakteristická štálovým osídlením. To znamená že v okolí centrálnej časti obce sú roztrúsené osady zvané Štále, ich počet je 13 a sú to, Modoš, Mašírov, Borisko, Levasovská, Lukačovce, Brezovo, Nemčeky, Jalšinka, Bošiakov, Drienky, Horné Lúčno, Dolné Lúčno, Kazimírov. Celková výmera katastra obce je 27.366.911 m².

- Z hľadiska komunikačnej dostupnosti sú z obce dostupné mestá Zlaté Moravce- okresné mesto, Nová Baňa a obce Obyce, Malá Lehota, Veľká Lehota.

1.1 História obce

Obec Jedľové Kostolany sa písomne prvýkrát spomínajú v roku 1075 v súvislosti s potokom FENIOSAUNICA (Jedľová Štiavnica), ktorá pretekala jedľovými lesmi. V 14. storočí (1337) sa potok volá BUKKSAUNICA (Buková Štiavnica). V roku 1387 sa o nich dozvedáme ako o FENYEU KOZTHOLVAN, v roku 1424 FENYEW KOSTOLANY, v roku 1773 JEDLOWE KOSTOLANY. Z roku 1711 pochádza obecná pečať, na ktorej je štylizovaná jedľa a nápis FENIO KOSZTOLANY ANNO 1711. Kostol „Všechsvätých“ tu stál už pred rokom 1332.

Obec zaznamenala rozvoj už v 16. storočí, svedčí o tom existencia pivovaru v roku 1537. V roku 1538 sa ťažilo zlato a drevo z miestnych zdrojov. Pracovala tu aj výnosná skláraň ktorá zanikla

v roku 1839. Ťažilo sa tu aj uhlie s prestávkami od roku 1787 kedy boli urobené prieskumy až do roku 1949 kedy bola ťažba definitívne zastavená.

1.2. Prírodné a klimatické podmienky

Na základe prírodných podmienok sa región Horného Požitavia začleňuje do Hornonitrianskej oblasti. Obec leží na hornom toku rieky Žitavy, medzi Pohronským Inovcom, Tribečom a Rázdielom.

Zo všetkých strán je obec chránená vrchmi, najvyšší z nich v katastri je Brezov vrch 722 m.n.m. Nadmorská výška v strede obce je 409 m.n.m. Najvyššie položená osada je Brezov štál 540 m. n. m. Územie obce zaraďujeme podľa výškového stupňa odpočítavaného k hladine mora medzi nízke vysočiny. Nadmorská výška sa pohybuje v rozmedzí 340 -722 m.n.m. Obec je zo všetkých strán chránená vrchmi, ktoré zabraňujú v tejto oblasti zdrsňovať podnebie, prevláda tu mierna chladná klíma s priemernou ročnou teplotou vzduchu 7,5 °C a priemerným ročným úhrnom zrážok 800mm. Najchladnejší mesiac je január a najteplejší júl. Zaujímavá reliéfná stavba je daná skutočnosťou, že obec sa rozprestiera na dvoch geologicky a vývinovo odlišných horských jednotkách. Zo západu ju obkolesujú výbežky jadrového pohoria Tríbeč a z východu malé sopečné pohorie Pohronský Inovec. V súlade s geomorfologickým členením Tríbeča sa v katastri obce nachádza „Kostoliansko-lehotský kras“. Kostoliansko-lehotský kras netvorí ucelenú jednotku ale predstavuje dva celky rozdelené dolinou Žitavice. V katastri obce sa nachádza niekoľko krasových objektov, ako je „Jaskyňa Lom“(640 m.n.m.), „Jaskyňa Kamenec“(538m.n.m.), „Jaskyňa Horné Lúčno“(560m.n.m.).

Územie obce odvodňuje rieka Žitava, do ktorej sa vlieva dedinský potok Želena a potôčik bez mena ktorý odvádza vodu z vodného zdroja Sikáč ktorý vychádza na povrch v strede dediny. V rôznych častiach katastra sa nachádza niekoľko zdrojov sviežej pitnej pramenistej vody, s ktorých niektoré sa využívajú na zásobovanie obce pitnou vodou. Jeden z prameňov v oblasti zvanej pod Macákovým je dosť výdatný minerálny studený prameň. V katastri obce sa nachádzajú aj tri rybníky, ktoré predstavujú plochu 9600 m² a prítomnosťou rôznych druhov rýb vytvárajú malebnú scenériu okolia obce.

Lesy tvoria porasty dubov, bukov, hrabov a smrekov. Sú domovom bežných druhov poľovnej zveri. Z veľkých cicavcov treba spomenúť jeleniu, srnčiu, mufloniu a diviačiu zver. Zo šeliem sa okrem líšok, kún a lasíc ojedinele objavajú aj medvede. Vo vodnom toku riečky Žitavy je možné vidieť niekoľko druhov rýb a raka riečneho. Obec má svoje typické biotopy – lesy, záhrady , pasienky, polia , lúky, ale aj skalné resp. bralné terénne povrchy. Lesné ekosystémy dotvára výskyt charakteristických rastlinných a živočíšnych druhov.

Okolie obce, prírodné úkazy by boli vhodné na vybudovanie náučných chodníkov, ktoré by prispeli aj k usmerneniu a regulácii nežiadúcich „aktivít“ turistov. Z hľadiska rozvoja turizmu najvýznamnejšie sú veľmi priaznivé podmienky pre pešiu turistiku, agroturistiku, resp. chov poľovnej zveri .

1.3. Ľudské zdroje a potenciál pracovnej sily

Hlavným predpokladom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce sú ľudské zdroje. Obec Jedľové Kostolany svojou rozlohou 27,3 km² a počtom obyvateľov 1029 patrí medzi 15 najväčších obcí okresu Zlaté Moravce (**tab. 1**)

Tab. 1 Počet obyvateľov , rozloha a hustota zaľudnenia v obciach regiónu Horné Požitavie k 26.05.200

Obec	Počet obyvateľov		Rozloha		Hustota zaľudnenia
	abs.	%	(km ²)	%	(obyv/km ²)
Beladice	1536	2,7	22,4	3,7	68,6
Čaradice	529	0,9	17,8	2,9	29,7
Červený Hrádok	414	0,7	5,5	0,9	75,3
Čierne Kľačany	1 145	2,0	11,0	1,8	104,1
Hostie	1 215	2,2	18,2	4,7	43,1
Host'ovce	771	1,4	16,2	2,7	47,6
Choča	492	0,9	4,4	0,7	111,8
<i>Jedľové Kostol'any</i>	1 029	1,8	27,3	4,5	37,7
Kostol'any p. Tribeč.	368	0,7	22,1	3,7	16,7
Ladice	813	1,4	11,6	1,9	70,1
Lovce	692	1,2	10,2	1,7	67,8
Lúčnica n Žitavou	926	1,6	12,1	2,0	76,5
Machulince	1 048	1,9	9,4	1,6	111,5
Malé Vozokany	311	0,6	5,9	1,0	52,7
Mankovce	537	1,0	4,2	0,7	127,9
Martin nad Žitavou	530	0,9	4,3	0,7	123,3
Melek	449	0,8	6,2	1,0	72,4
Nemčiňany	784	1,4	15,7	2,6	49,9
Neverice	662	1,2	6,0	1,0	110,3
Nevidzany	627	1,1	10,3	1,7	60,9
Nová Ves n. Žitav.	1 294	2,3	10,2	1,7	126,9
Obyce	1 565	2,8	31,3	5,2	50,0
Skýcov	1 057	1,9	25,2	4,2	41,9
Sľažany	1 696	3,0	16,3	2,7	104,0
Slepčany	846	1,5	9,4	1,6	90,0
Tajná	269	0,5	8,5	1,4	31,6
Tekovské Nemce	1 078	1,9	28,5	4,7	37,8
Tesárske Mlyňany	1 639	2,9	18,0	3,0	91,1
Topoľčianky	2 888	5,1	26,3	4,3	109,8
Velčice	863	1,5	34,7	5,7	24,9
Veľké Vozokany	526	0,9	9,9	1,6	53,1
Vieska nad Žitavou	466	0,8	5,5	0,9	84,7
Volkovce	1 036	1,8	11,6	1,9	89,3
Vráble	9 493	16,8	38,3	6,3	247,9
Zlaté Moravce	15 618	27,7	45,4	7,5	344,0
Zlatno	257	0,5	15,4	2,5	16,7
Žikava	584	1,0	11,3	1,9	51,7
Žitavce	372	0,7	8,3	1,4	44,8
Horné Požitavie	56 425	100,0	604,9	100,0	93,3

Zdroj ŠÚ SR Bratislava, 2002

Priemerná rozloha obce v regióne Horné Požitavie je 15,9 km² .

Priemerný počet obyvateľov obce regiónu Horné Požitavie je 1485 obyvateľov.

Priemerná hustota zaľudnenia obce 37,7 obyv. / km² je nižšia ako celoslovenský (110,9 obyv. /km²), ale aj ako priemerná hustota zaľudnenia v regióne Horné Požitavie (93,3 obyv./km²).

Vývoj početnosti populácie v období rokov 1991 – 2001 znázorňuje **tab. 2**.

Tab. 2 Vývoj počtu obyvateľov v obciach regiónu Horné požitavie

Región	Počet obyvateľov k 31.12.						Zmena v počte obyvateľstva v rokoch					
	1991*		1995		2001**		1991-1995		1995-2001		1991-2001	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%***
Beladice	1547	2,7	1536	2,7	1536	2,7	-14	99,1	3	100,2	-11	99,3
Čaradice	568	1,0	529	1,0	529	0,9	-15	97,4	-24	95,7	-39	93,1
Červený Hrádok	446	0,8	414	0,7	414	0,7	-22	95,1	-10	97,6	-32	92,8
Čierne Kľačany	1111	1,9	1145	2,0	1145	2,0	19	101,7	15	101,3	34	103,1
Hostie	1238	2,2	1215	2,2	1215	2,2	17	101,4	-40	96,8	-23	98,1
Hostovce	749	1,3	771	1,3	771	1,4	12	101,6	10	101,3	22	102,9
Choča	490	0,9	492	0,8	492	0,9	-27	94,5	29	106,3	2	100,4
Jedľové Kostolany	1142	2,0	1029	1,9	1029	1,8	-53	95,4	-60	94,5	-113	90,1
Kostolany p. Tribeč.	459	0,8	368	0,7	368	0,7	-60	86,9	-31	92,2	-91	80,2
Ladice	886	1,6	813	1,4	813	1,4	70	92,1	-3	99,6	-73	91,8
Lovce	610	1,1	692	1,2	692	1,2	61	110,0	2	103,1	82	113,4
Lúčnica n Žitavou	986	1,7	926	1,7	926	1,6	-41	95,8	-19	98,0	-60	93,9
Machulince	974	1,7	1048	1,8	1048	1,9	21	102,2	53	105,3	74	107,6
Malé Vozokany	305	0,5	311	0,5	311	0,6	-1	99,7	7	102,3	6	102,0
Mankovce	505	0,9	537	1,0	537	1,0	34	106,7	-2	99,6	32	106,3
Martin nad Žitavou	500	0,9	530	0,9	530	0,9	9	101,8	21	104,1	30	106,0
Melek	445	0,8	449	0,8	449	0,8	1	100,2	3	100,7	4	100,9
Nemčiňany	811	1,4	784	1,4	784	1,4	-8	99,0	-19	97,6	-27	96,7
Neverice	659	1,2	662	1,2	662	1,2	-3	99,5	6	100,9	3	100,5
Nevidzany	654	1,1	627	1,1	627	1,1	-16	97,6	-11	98,3	-27	95,9
Nová Ves n. Žitav.	1363	2,4	1294	2,4	1294	2,3	-14	99,0	-55	95,9	-69	94,9
Obyce	1544	2,7	1565	2,7	1565	2,8	-38	97,5	59	103,9	21	101,4
Skýcov	1071	1,9	1057	1,9	1057	1,9	2	100,2	-16	98,5	-14	98,7
Sľažany	1735	3,0	1696	3,0	1696	3,0	-39	97,8	0	100,0	-39	97,8
Slepčany	903	1,6	846	1,5	846	1,5	-32	96,5	-25	97,1	-57	93,7
Tajná	301	0,5	269	0,5	269	0,5	-12	96,0	-20	93,1	-32	89,4
Tekovské Nemce	1123	1,9	1101	1,9	1078	1,9	-22	98,0	-23	97,9	-45	96,0
Tesárske Mlyňany	1724	3,0	1671	3,0	1639	2,9	-53	96,9	-32	98,1	-85	95,1
Topoľčianky	2890	5,1	2914	5,2	2888	5,1	24	100,8	-26	99,1	-2	99,9
Velčice	920	1,6	897	1,6	863	1,5	-23	97,5	-34	96,2	-57	93,8
Veľké Vozokany	534	0,9	534	0,9	526	0,9	0	100,0	-8	98,5	-8	98,5
Vieska nad Žitavou	506	0,9	501	0,9	466	0,8	-5	99,0	-35	93,0	-40	92,1
Volkovce	1034	1,8	1038	1,8	1036	1,8	4	100,4	-2	99,8	2	100,2
Vráble	9216	16,2	9325	16,5	9493	16,8	109	101,2	168	101,8	277	103,0
Zlaté Moravce	15820	27,8	15610	27,6	15618	27,7	-210	98,7	8	100,1	-202	98,7
Zlatno	306	0,5	278	0,5	257	0,5	-28	90,8	-21	92,4	-49	84
Žikava	614	1,1	595	1,1	584	1,0	-19	96,9	-11	98,2	-30	95,1
Žitavce	382	0,7	380	0,7	372	0,7	-2	99,5	-8	97,9	-10	97,4
Horné Požitavie	57071	100,0	56557	100,0	56425	100,0	-514	98,5	-132	98,8	-646	97,5

Porovnaním priemerných hodnôt pohybu obyvateľstva v obciach regiónu Horné Požitavie **tab.3** a **tab. 4** možno konštatovať, že natalita obyvateľstva obce (13 na 1000 obyvateľov) bola vyššia ako priemerná natalita v regióne (8,6 na 1000 obyvateľov). Zároveň však môžeme konštatovať, že aj ostatné ukazovatele mortalita, emigrácia sú vyššie ako priemerné hodnoty za región.

Tab. 3 Pohyb obyvateľstva v obciach regiónu Horné Požitavie k 31.12.2000 v abs. číslach

Obec	Počet	Natalita	Mortalita	Prirodz. prírastok	Imigrácia	Emigrácia	Mechan. prírast.	Celkový prírast.
Beladice	1560	13	22	-9	26	12	14	5
Čaradice	538	5	12	-7	6	10	-4	-11
Červený Hrádok	404	2	6	-4	5	4	1	-3
Čierna Kľačany	1165	12	11	1	20	15	5	6
Hostie	1213	12	7	5	7	8	-1	4
Host'ovce	771	9	7	2	16	11	5	7
Choča	460	3	9	-6	4	10	-6	-12
<i>Jedľové Kostol'an.</i>	1081	14	13	1	14	17	-3	-2
Kost.p.Tribečom	380	4	5	-1	2	5	-3	-4
Ladice	810	5	22	-17	17	11	6	-11
Lovce	696	9	6	3	10	6	4	7
Lúčnica n.Žitavou	929	10	17	-7	22	16	6	-1
Machulince	1021	10	7	3	15	17	-2	1
Malé Vozokany	300	2	3	-1	0	4	-4	-5
Mankovce	525	8	6	2	3	4	-1	1
Martin n.Žitavou	538	8	4	4	13	10	3	7
Melek	451	4	6	-2	15	7	8	6
Nemčiňany	798	3	7	-4	14	18	-4	-8
Neverice	651	5	10	-5	12	6	6	1
Nevidzany	629	6	15	-9	1	3	-2	*11
Nová Ves n Žitav.	1304	8	11	-3	26	18	8	5
Obyce	1493	10	17	-7	23	26	-3	-10
Skýcov	1064	7	15	-8	6	10	-4	-12
Slažany	1702	25	24	1	12	16	-4	-3
Slepčany	867	2	10	-8	28	11	17	9
Tajná	266	1	3	-2	12	2	10	8
Tekovské Nemce	1073	12	17	-5	16	20	-4	-9
Tesárske Mlyňany	1667	14	28	-14	15	23	-8	-22
Topolčianky	2950	25	33	-8	42	31	11	3
Velčice	873	10	16	-6	17	9	8	2
Vieska n. Žitavou	468	3	6	-3	2	5	-3	-6
Veľké Vozokany	513	3	1	2	5	7	-2	0
Volkovce	1053	11	29	-18	33	16	17	-1
Vráble	9599	69	86	-17	109	169	-60	-77
Zlaté Moravce	15265	150	145	5	153	230	-77	-72
Zlatno	254	1	2	-1	2	2	0	-1
Žikava	566	3	9	-6	9	10	-1	-7
Žitavce	326	2	2	0	5	10	-5	-5
Horné Požitavie	56201	499	648	-149	737	809	-72	-221

**Tab. 4 Pohyb obyvateľstva v obciach regiónu Horné Požitavie k 31.12.2000
prepočítané na 1000 obyvateľov**

Región Obec	Natalita	Mortalita	Prírodz. prírastok	Imigrácia	Emigrácia	Mechan. prírast.	Celkový prírast.
Horné požitavie	8,6	13,0	-4,5	15,1	13,7	1,4	-3,1
Jedľové Kostoľany	13	12	1	13	15,7	- 2,7	- 1,9

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že počet obyvateľov pozvoľna klesá, V rokoch 1991 – 1995 poklesol počet obyvateľov o 53 ľudí a v rokoch 1995 – 2001 o 60. Pohyb obyvateľov v rozmedzí rokov 1998 – 2002 je uvedený v **tab. 5**.

Tab. 5 Pohyb obyvateľov v obci v rozmedzí rokov 1999 – 2004

Rok	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Stav k 01. 01.	1037	1034	1032	1021	1008	1002
Narodený	9	14	7	9	10	9
Zomrelí	16	13	14	24	16	7
Prisťahovaný	18	15	16	16	11	16
Odsťahovaný	14	18	20	14	11	12
Stav k 31. 12.	1034	1032	1021	1008	1002	1008

Nadpriemerná mortalita 12 na 1000 obyvateľov , mechanický pohyb obyvateľstva 15,7 na 1000 obyvateľov , vedú k prirodzenému úbytku populácie (- 2,7 na 1000 obyvateľov)
Mechanický pohyb obyvateľstva sa významne podieľa na vývoji populácie.
Postupne dochádza aj k pozvoľnému starnutiu populácie v obci. Kým v roku 1991 bol priemerný vek obyvateľov v obci 39,6 rokov k 26.5.2001 bol priemerný vek obyvateľov obce 40,3 rokov .
K 30.11.2003 je priemerný vek obyvateľov obce 41 rokov. Priemerný vek obyvateľov Nitrianskeho kraja bol v sledovanom období 37,3. (**tab. 6**)

Tab. 6 Priemerný vek obyvateľov v rozmedzí rokov 1991-2003

	1991	2001	2002	2003	2004
Slovensko		36,3	36,3		
Nitriansky kraj	34,5	37,3			
Jedľové Kostoľany	39,6	40,3		41	41,6

- Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva je primárnym predpokladom pre stanovenie práceschopného obyvateľstva , ďalej sociálnych a zdravotných potrieb neproduktívneho obyvateľstva. Na základe uvedeného možno konštatovať, že za účelom dosiahnutia určitej stagnácie, čo sa týka počtu obyvateľov a ich vekovej štruktúry by bolo potrebné v obci vytvoriť také podmienky, ktoré by boli zaujímavé pre mladé rodiny, možnosť podnikania, výstavby bytov.

1.4. Samospráva , kultúra,

V centre obce sa nachádza budova samosprávy Obecný Úrad, ktorá bola postavená ešte v roku 1948 a v rokoch 1964 – 1971 v akcii „ Z“ bola zrekonštruovaná. V budove OÚ je umiestnená Obecná knižnica, je tu zriadený internetový klub v spolupráci z OZ Kemeneč, kde majú občania voľný prístup k internetu. V budove OÚ je miestnosť slúžiaca na rodinné posedenia ako aj na stretávanie sa spoločenských organizácií.

V centre obce je aj sála kultúrneho domu, ktorej kapacita je 120 ľudí sa využíva na uskutočňovanie ľudových zábav, diskotiek svadieb a rôznych iných kultúrno – spoločenských aktivít poriadaných obcou, školou, alebo miestnymi organizáciami. Pri tanečnej sále je zriadená požičovňa kuchynského riadu. Na usporadúvanie rokovaní, schôdzí miestnych spoločenských organizácií, prezentačných akcií, resp. menších rodinných stretnutí slúži miestnosť v budove OÚ.

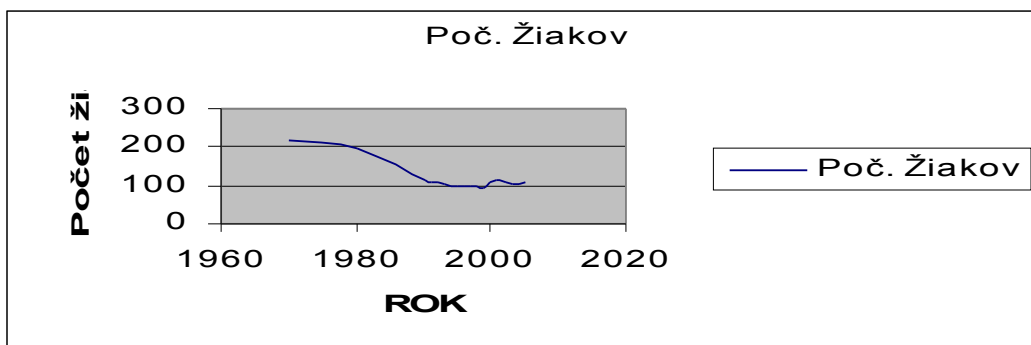
1.5. Školstvo, vzdelanie

V obci podľa ostrihomských hlavnokopitulských štatútov už v roku 1394 bola fara a pri nej pravdepodobne aj škola. S istotou môžeme konštatovať že v 18. storočí škola pri kostole bola, lebo od roku 1739 tu účinkoval školský majster. Budova školy bola z dreva a strecha bola pokrytá slamou. V roku 1801 bola postavená ďalšia škola, neskôr ju v roku 1879 nahradila ďalšia, ktorá bola postavená v strede obce. V roku 1909 obec pristavila ďalšie vyučovacie miestnosti. V roku 1928 bola znova rozšírená o jednu triedu. V roku 1935 bola rozšírená na 6-triednu školu. V roku 1943/44 sa stala škola 7-triednou. Ďalšie veľké zmeny boli v roku 1948, kedy sa zrekonštruovala budova. Bol zreorganizovaný učebný proces a to nasledovne, vytvorila sa 5-triedna národná škola a bola zriadená neúplná stredná škola. V roku 1951 bola škola zlúčená pod spoločnú správu a premenovaná na jednotnú deväťročnú školu. V roku 1961 bola daná do užívania nová škola ktorá slúži na výchovu detí dodnes. V súčasnosti sa škola začína zameriavať na výučbu počítačovej techniky, v jednej triede sú umiestnené dva počítače na ktorých sa vyučuje v dvoch triedach nepovinný predmet práca s počítačom. Zameriavanie sa na rozšírenie vyučovania regionálnej výchovy a ľudovej kultúry. Aktívne sa zapája do všetkých oblastí života či už v učebnom procese alebo mimo neho. Výhodnou polohou školy v prírodnom prostredí je predpoklad zamerať školu na výučbu ochrany životného prostredia a športu. Školu v súčasnosti navštevuje 106 žiakov. Počet žiakov v škole pozvoľna klesal v rokoch 1970-1990, kedy sa tento pokles ustálil. Priebeh poklesu žiakov je znázornený v tabuľke č.7. Voľné kapacity by bolo vhodné využiť ako školu v prírode a ozdravovací pobyt alebo zlúčenie z MŠ.

Tabuľka 7. znázorňujúca pokles žiakov ZŠ

ROK	1970	1980	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Poč. Žiakov	217	199	115	108	109	102	97	99	99	100	99	94	110	112	108	103	106	100

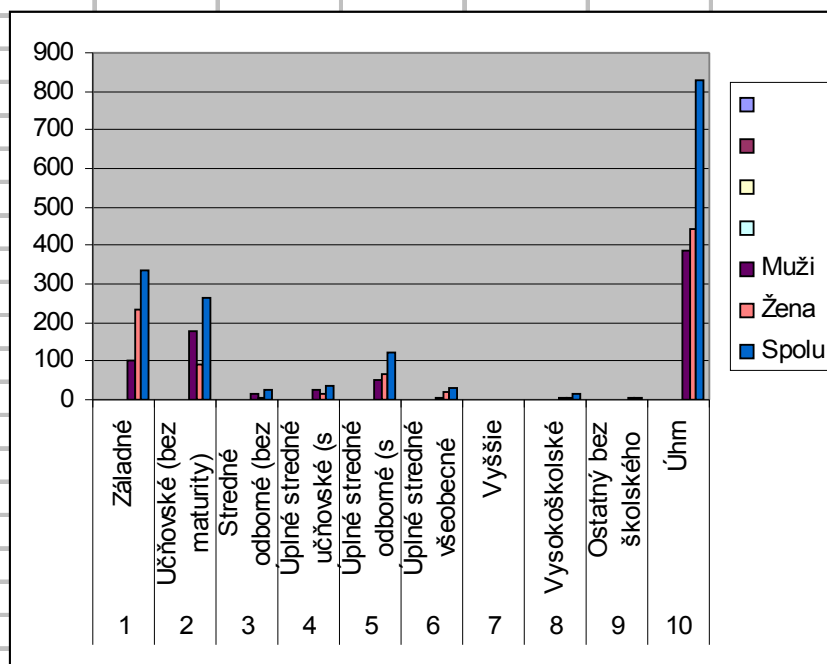
Graf k tabuľke znázorňujúci pokles žiakov

Tabuľka č.8 znázorňujúca vzdelanosť v obci

Stredné odborné (bez maturity)			16	7	23
Uplné stredné učňovské (s maturitou)			23	14	37
Uplné stredné odborné (s maturitou)			53	67	120
Uplné stredné všeobecné			6	22	28
Vyššie			1	0	1
Vysokoškolské			7	7	14
Ostatný bez školského vzdelania			1	3	4
Uhm			386	444	830

Graf vzdelanosti

- Škola disponuje voľnou kapacitou, snahou by malo byť túto kapacitu využiť, resp. ponúknuť možnosť vzdelávania v škole prírode.

- Škola je napojená na internet
- Zaviesť vyučovanie cudzích jazykov, získať kvalifikovaných učiteľov
- Zamerať sa viac na športové aktivity, učiteľ
- Využitie voľných kapacít

Materská škola v Jedľových Kostolnoch bola otvorená v roku 1967 v bývalej budove starej školy. Budova prešla rôznymi úpravami, ako bola rekonštrukcia kúrenia, prístavba kuchyne. Počas fungovania MŠ do roku 1981 bola jej organizácia jedno triedna. Od roku 1982 bola organizovaná v celodennej prevádzke ako dvojtriedna. Od roku 1997 je prevádzka MŠ v dopoludňajších hodinách dvojtriedna, popoludní je zabezpečená prevádzka pre jednu zmiešanú skupinu detí. Takto je naša MŠ prevádzkovaná aj v tomto období.

MŠ zabezpečuje výchovnú a vzdelávaciu starostlivosť o deti predškolského veku našej obce. Navštevuje ju priemerne 25- 30 detí. Počas pobytu si deti rozvíjajú svoje zručnosti, vedomosti, zlepšujú si jazykový prejav, dostávajú základné vedomosti o počtoch a početných úkonoch, poznávajú prírodu nášho i vzdialenejšieho okolia. MŠ sa stala neoddeliteľnou súčasťou prípravy detí na vstup do ZŠ.

Pri MŠ v jej budove je zriadená školská jedáleň ktorá zabezpečuje varenie stravy pre žiakov MŠ, ZŠ a cudzích strávníkov. Do ZŠ sa strava prenáša a tam sa následne podáva.

1.6. Zdravotníctvo a sociálne zabezpečenie.

Zdravotnú starostlivosť a ošetrovanie pre našich občanov poskytuje zdravotné stredisko Obyce, alebo lekári v okresnom meste Zl. Moravce. V obci nemá ambulanciu žiadny lekár.

Sociálna starostlivosť o starých občanov sa obmedzuje len na donášku stravy, v prípade ak o ňu občania prejavia záujem. Vzhľadom na to že obec ma priľahlé osady pre občanov obec zabezpečuje jede krát v týždni dovoz základných potravín. Obec vykonáva vo svojej originálnej kompetencii opatrovateľskú službu.

- Z hľadiska poskytovania zdravotníckej starostlivosti a sociálnych služieb prichádza do úvahy vytvorenie centra opatrovateľskej služby s celodennou starostlivosťou, uvažovať s kúpou budovy alebo budovou MŠ

1.7. Služby a obchod.

Služby obyvateľstvu poskytujú 4 predajne potravín, 1 predajňa rozličného tovaru, Kaderníctvo, Autodoprava Milan Beňo, a dve pohostinstvá, predajňa použitého oblečenia.

Obyvateľstvu ponúkajú svoje služby aj živnostníci a to: vodoinštalatérske, kúrenárske, zvaračské zámočníctvo, pílenie dreva, približovanie dreva, služby v oblasti stavebných prác, výmena plynu Propán-bután. Obci chýbajú ubytovacie kapacity.

- Vybavenosť obce ubytovacími a stravovacími zariadeniami, ktoré by poskytovali služby nielen miestneho významu, pre obyvateľov obce, ale aj návštevníkom je jedným z hlavných predpokladov rozvoja obce.

2. Ekonomický rozvoj

2.1. Štruktúra hospodárstva

Obyvatelia obce nachádzajú pracovnú príležitosť v hlavnom meste Bratislave a okolitých mestách ako Nitra, Zl. Moravce, v súkromných stavebných firmách v okolí týchto miest, Lesný závod Topolčianky, Agro Host'ovce, prehľad ekonomicky činného obyvateľstva je znázornené v **tab. 8**

Tab. 8 Ekonomická aktivita obyvateľstva obce

Rok	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Ekonomicky aktívne obyvateľstvo			Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva z trvale bývaj. v %
	Spolu	muži	Ženy	Spolu	muži	Ženy	
1991	1142	551	591	624	343	281	54,6
2001	1029	487	542	451	252	199	43,8
2003	998	470	528	565	313	252	56,6
2004	1002	474	528	527	301	226	52,6

2.2. Ekonomické aktivity v obci

Počet nezamestnaných občanov v minulosti stále narastal. V súčasnosti úrad práce v Zlatých Moravciach eviduje 89 uchádzačov o zamestnanie z obce Jedľové Kostol'any. Podiel nezamestnaných občanov z ekonomicky aktívneho obyvateľstva je v súčasnosti 16,8 %.

Za účelom zníženia nezamestnanosti v obci, obec všestranne podporuje podnikateľské aktivity, znížením dani z nehnuteľnosti. Zriaďuje vlastné príspevkové organizácie. V obci si súkromní podnikatelia zriadili niekoľko predajní, kde zamestnávajú občanov z obce. Občania obce majú založené živnosti, v sledovanom období bolo evidovaných 61 živnostníkov. Podnikateľské aktivity sú znázornené v **tab. č 9**.

Tab. 8. Podnikateľské aktivity v obci

Predmet podnikania	Vlastník	Počet pracovných miest
Potraviny Mix	Jednota NITRA	4
Zmiešaný tovar-LINDA	Špaňúrová	2
Pohostinstvo	Róbert Gubov	2
Obecné Pohostinstvo	Obec J. Kostol'any	3
Zmiešaný tovar- Kazimír	Dušan Kazimír	1
Zmiešaný tovar	Dušan Kazimír	1
Kaderníctvo	Dušan Kazimír	1
Obchod s použ. odevom	Biely Milan	1
Súkromná jazdecká škola	Lubica Ondriašová	1
Piliarske práce	Milan Mašír	1

Autodoprava Milan Beňo	Milan Beňo	1
Agroturistika rekr. ubyt.	Natália Kurciniková	1
Rekreačné zar. Areal zdravia	Ing. Stanislav Petrášek	1

2.3. Priemysel, poľnohospodárstvo a lesníctvo

V obci sa nenachádzajú žiadne priemyselné podniky. V obci je stredisko pre poľnohospodársku výrobu so sídlom v Host'ovciach. Agro Host'ovce obhospodaruje v katastri obce 816 ha.

Agro Host'ovce na hospodárskom stredisku disponuje voľnými priestormi, ktoré by sa dali využiť na rozvoj podnikateľskej aktivity.

V obci evidujeme 2 súkromne hospodáriacich roľníkov, ktorí sa v prevažnej miere venujú rastlinnej výrobe.

V okolí obce sa nachádzajú bohaté porasty lesov, zložené prevažne z hrabov, bukov, dubov a smrekov. Lesy o rozlohe 559 ha obhospodarujú Štátne lesy Topoľčianky, 143 ha lesa vlastní urbár.

V lesnom hospodárstve pracuje z obce cca 9 zamestnancov, brigádnicky v letnom období je zamestnaných podľa potrieb podniku. Z uvedeného vyplýva, že v obci je dostatok voľnej pracovnej sily, ktorú je možné využiť či už v poľnohospodárstve, lesníctve alebo aj v novozriadených malých prevádzkárňach.

- Z hľadiska produkcie kvalitnej drevnej hmoty patrí oblasť Jedľových Kostolian medzi najperspektívnejšie .

2.4. Domový a bytový fond

Prehľad domového a bytového fondu znázorňuje **tab. č. 10. Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti v regióne Horné Požitavie k 26.05. 2001**

Obec Región	Neob. Byty spolu	Z toho podľa dôvodu neobývanosti						
		Zmena Užívateľa	Určený na rekreáciu	Určený na prestavbu	Nevhodný na bývanie	Po kolaudácii.	V Dedičsk. Konaní	Z iných dôvodov
Beladice	80	6	1	4	9	1	10	70
Čaradice	72	0	23	2	12	0	4	37
Červený Hrádok	43	0	0	0	0	0	1	43
Čierna Kľačany	49	4	0	41	25	4	9	24
Hostie	68	5	20	7	19	1	4	29
Host'ovce	32	7	1	6	9	3	5	32
Choča	42	7	22	1	2	0	36	20
<i>Jedľové Kostol'any</i>	231	3	200	1	17	2	0	14
Kostolany p.Tribeč	54	4	37	2	3	1	4	17
Ladice	71	6	11	4	18	0	4	42
Lovce	21	3	4	6	4	1	2	21
Lúčnica nad Žitav.	81	6	11	2	30	1	6	40
Machulince	33	2	0	1	10	1	3	23
Malé Vozokany	23	4	4	4	5	0	2	23
Mankovce	23	5	2	3	6	1	1	23
Martin nad Žitavou	26	2	1	4	5	0	13	13
Melek	47	0	39	1	3	0	1	8
Nemčiňany	66	4	20	3	10	1	9	36
Neverice	44	1	13	10	8	1	0	21
Nevidzany	62	4	4	4	24	2	1	38
Nová Ves nad Žit.	65	21	10	3	11	1	1	23
Obyce	89	4	13	1	18	0	2	58
Skýcov	80	15	31	1	2	0	8	34
Sľažany	70	3	1	9	27	0	9	43
Slepčany	76	4	28	4	14	0	5	34
Tajná	36	1	26	1	1	0	1	10
Tekovské Nemce	91	1	18	8	24	12	5	49
Tesárske Mlyňany	121	4	8	4	49	2	7	72
Topolčianky	165	0	21	10	24	4	2	110
Velčice	66	3	9	4	33	0	8	33
Veľké Vozokany	21	0	0	0	2	0	0	21
Vieska nad Žitav.	33	2	14	2	6	2	1	19
Volkovce	66	0	19	45	4	0	20	27
Vráble	335	27	21	15	103	12	20	137
Zlaté Moravce	455	16	18	13	45	2	11	352
Zlatno	34	2	15	3	10	0	3	9
Žikava	33	2	1	2	6	0	0	33
Žitavce	50	0	31	5	2	0	2	19
Horné Požitavie	3054	79	661	48	523	12	74	1657

- Využitie voľného bytového resp. domového fondu na rekreačné účely alebo ubytovacie zariadenia môže v budúcnosti zohrávať významnú úlohu z hľadiska rozvoja cestovného ruchu.

3. Životné prostredie

Obec má vypracovaný a schválený program odpadového hospodárstva do r. 2005. V obci nie sú žiadne väčšie zdroje znečisťovania ovzdušia. Zber komunálneho odpadu zabezpečuje obec sama. Odvoz nebezpečného odpadu z obce je zabezpečený cez nasledovné firmy ENZO – VERONIKA – VES, a.s., TSm Zlaté Moravce. Postupne zavádzame separovaný zber, ide o zber plastov, skla, textílií a papiera železného šrotu autobaterií a pneumatík. V obci je zrekultivovaná skládka odpadu, na ktorú obec vynaložila zo svojich prostriedkov 300 000-Sk.

- K ochrane životného prostredia prispeje dokončenie a vyriešenie separovania odpadu v čo najväčšej miere, vybudovanie čističky a kanalizácie.

4. Technická infraštruktúra v obci.

Nevyhnutným predpokladom rozvoja obce, podnikateľskej aktivity, ale aj rozvoja cestovného ruchu je prijateľná úroveň technickej infraštruktúry obce, predovšetkým ide o zásobovanie elektrickou energiou, plynom, vodou, existenciu čističky a kanalizácie .

4.1. Elektrická sieť

Elektrická sieť v obci Jedľové Kostolany a na príľahlých osadách je v dĺžke približne 22 km. V obci je vybudovaných 10 transformátorov. Počet elektrických rozvodov do obytných domov je 656. Počet rodinných domov vykurovaných el. energiou je cca 4. Obec je elektrinou zásobovaná prívodným vysokým napätím zo Zlatých Moraviec. Po rekonštrukcii elektrickej siete v obci roku 1990 obec nemá problémy s jej dodávkou. Je ale potrebné urobiť niektoré nevyhnutné opravy na rozvodoch na osady Brezovo, Borisko, Levasovská a osade Modoš.

4.2. Rozvod plynu

Prvé práce na plynifikácii obce boli zahájené v apríly roku 1999 a dokončené v máji r. 2000. Celková dĺžka rozvodov plynu v obci je 6 756 m, na ktorý je 323 plynových prípojok a pripojených cca 250 rodinných domov. V obci sú splynofikované takmer všetky verejné budovy okrem Pošty, MŠ, ZŠ. Plynofikáciu obce realizovala firma RESTAVEX. Obec z hľadiska dodávky a odberu plynu patrí k SPP NITRA- stredisko Zlaté Moravce.

- V budúcnosti je potrebné doriešiť vykurovanie MŠ a ZŠ buď plynom alebo alternatívnym vykurovaním - biomasa.

4.3. Vodovod

S výstavbou celoobecného vodovodu v obci sa začalo už v r.1939. Od tohto roku sa niekoľko krát vodovod rozširoval podľa toho ako sa rozširovala obec. Obec je napojená na vlastné studne, z ktorých sa voda privádza do dvoch vodojemov, z ktorých jeden bol vybudovaný v roku 1939 a druhý v roku 1998. Vodovod je zavedený v osade Lukačov , Mašírov a Drienky. Okrem toho existujú na osadách Borisko a Brezovo súkromné vodovody. Správcom vodovodnej siete sú ZSVaK Bratislava.

Aj napriek tomu že v obci dostatočné množstvo vody obec počas letných mesiacov zápasí s problémom dodávky pre domácnosti.

V obci je vybudovaných cca 10500 m rozvodov, je ale potrebné zabezpečiť pitnú vodu pre všetkých obyvateľov obce ako aj na osadách.

- Perspektívne sa plánuje výstavba vodovodu H. Lúčno.
- Do budúcnosti zrušiť súkromné vodovody na osadách, vybudovať malé vodovodné siete na osadách nezávislé na centrálnom vodovode v obci.
- Sprevádzkovať zachytené pramene v lokalite Lúčky.
- Rekonštrukcia vodovodu Horné funduše pred rekonštrukciou cesty

4.4. Čistička a kanalizácia

Obec Jedľové Kostolany začala uvažovať o ČOV a kanalizácií v roku 2003, kedy sa nadviazali prvé kontakty s projektantmi. Obec v tomto smere urobila prvé kroky tým že, vybrala miesto pre výstavbu ČOV. Obec podala žiadosť do fondov EU na financovanie projektovej dokumentácie pre ČOV. Výstavba samostatnej ČOV a kanalizácie pre obec je v súlade s rozvojovým plánom Nitrianskej vodárenskej spoločnosti, a.s., ako aj v súlade rozvojovým plánom regiónu.

- možností čerpania prostriedkov z predstupových fondov EÚ

4.5. Telekomunikačná sieť

V obci je vybudovaná telekomunikačná sieť, ale v časti Lukáčov by bolo potrebné posilniť túto sieť. Digitálna telefónna ústredňa je sfunkčnená. Na telekomunikačnú sieť je napojených cca 90 domácností z obce. Rozšírenie miestnej telefónnej siete a privedenie optického káblu sa dokončilo v roku 2001, v roku 2004 sa má dokončiť a sfunkčniť fungovanie opt. káblu. Samotná obec patrí do UTO Nitra. Mimo obce vedú dva diaľkové optické káble.

Obec okrem telekomunikačnej siete má zabezpečený kvalitný signál Eurotelu a prevažnej časti obce aj signálom Orange.

- Dobudovanie technickej infraštruktúry sa premieta aj do projektových zámerov obce.

4.6. Obecný rozhlas

V obci je vybudovaný obecný rozhlas po celej obci ako aj na osady, okrem osady Modoš. Tento by bolo potrebné sčasti rekonštruovať. Rekonštrukcia sa dotýka hlavne osady Brezovo, Levasovská, Borisko.

- naplánovať rekonštrukciu

5. Dopravná infraštruktúra a miestne komunikácie.

Základným predpokladom dostupnosti toho, ktorého územia je zabezpečenie zodpovedajúcej dopravnej infraštruktúry. Do obce ako jediná prístupová cesta vedie cesta III. Triedy č.5115 ktorá pokračuje smerom na Malú a Veľkú Lehotu a Novú Baňu. Obec je ešte spojená poľnou cestou s obcou Hostie.

Autobusová doprava, okrem individuálnej dopravy, je jedinou formou dopravy, ktorá zabezpečuje prepravu obyvateľov z obce. Za účelom zachovania všetkých existujúcich spojov obec mesačne prispieva na úhradu nákladov.

Dĺžka miestnych komunikácií v obci je cca 22 km. Miestne komunikácie sú sčasti asfaltové v dĺžke cca 15 600 m a prašné spevnené cca 4 800m. Miestne komunikácie asfaltované sú sčasti porušené ktoré bolo spôsobené plynofikáciou obce, budovaním nového rozvodu vody a telekomunikačných sietí. V roku 2003 boli zrekonštruované dve ulice a to ulica Godinovce a Lukačovce, križ – studňa v celkovej sume 320 000,- Sk.

- Rekonštrukciu potrebuje miestna komunikácia Horné funduše, opravu Drahy, Želena-Štuller a sčasti Hôrka.
- Vybudovať novú asfaltovú cestu na osady Drienky a Horné Lúčno.
- Vybudovanie odtokových žľabov na odvod povrchovej vody.
- Vytvorenie verejných priestranstiev a parkovísk, tržnica,
- Vybudovať centrálnu časť obce pri soche sv. Jána Nepomuckého, premiestniť stredový elektrický stĺp, vytvoriť námestie.

6. Podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v obci.

6.1. Turistické podmienky v obci a blízkom okolí

V poslednom období čoraz väčší význam z hľadiska rozvoja obce, či regiónu nadobúda cestovný ruch. S rozvojom cestovného ruchu priamo súvisí aj rozvoj poskytovaných služieb, či už z hľadiska ubytovania, reštauračných služieb alebo aj z hľadiska poskytovania ucelených informácií.

K rozvoju cestovného ruchu v obci môže slúžiť spropagovanie peších výstupov na okolité kopce ako aj prechádzky po okolí obce po turistických chodníkoch. Oblíbeným a turistami navštevovaným vyhlídkovým miestom je najmä „Protipožiarna a vyhlídková veža na kopci Drieňová“. Pekný výhľad je aj z kopca Veľký Inovec, odkiaľ v prípade priaznivého počasia je prekrásny výhľad do doliny Hrona. Turistike slúžia horské turistické chodníky. Zaujímavá je turistická trasa vyznačená červenou farbou ktorá vedie z Nitry do Handlovej po hrebeňoch okolitých hôr. K rozvoju cestovného ruchu prispieva aj Rekreačné zariadenie „ Areál zdravia“ kde je možnosť ubytovania kapacita 80 lôžok, ako aj možnosť kúpania v bazéne s vyhrievanou vodou.

Ďalšou možnosťou je súkromná jazdecká škola v areáli Lesnej správy Jedľové Kostolany. Jazdu na koňoch a netradičný chov koní, kôz môže návštevník obce vidieť na osade Borisko, kde je aj možnosť ubytovania pre 8 ľudí.

Na vrchole Inovca je postavená turistická chata, ktorú prevádzkuje miestna organizácia Slovenského zväzu turistov v Zlatých Moravciach. Chata býva otvorená pre verejnosť v zimnom období cez víkend a v letnom období počas celého týždňa. Chata má kapacitu cca 30 ľudí a okrem ubytovania je v nej možnosť aj občerstvenia. Z vrcholu veľkého Inovca pokračuje

turistický chodník smerom na Zlaté Moravce, Obyce a Čaradice, kde v rekreačnom stredisku je možnosť ubytovania a stravovania. Z Inovca je možnosť dostať sa aj na Veľkú Lehotu, kde si v lete môžu turisti zajazdiť na koňoch v lokalite Chotár, v zime je tam možnosť lyžovania.

- Terénne podmienky poskytujú možnosti na zriadenie cykloturistických trás. Špecifickou oblasťou na rozvoj agroturistiky je chov koní a poľovníctvo.
- Využiť nefunkčný areál Teson

6.2. Kultúrne pamiatky v obci a blízkom okolí

Medzi najznámejšie registrované kultúrne pamiatky obce patrí Socha sv. Jána Nepomuckého postavená v roku 1823. Táto kultúrna pamiatka sa nachádza v strede dediny na úpätí briežku vedúceho ku kostolu. Ďalšia kultúrna pamiatka sa nachádza asi 1 km od obce smerom na Veľkú Lehotu a to je zvláštna stredoveká stavba, kruhová veža ktorá dostala miestny názov „Turňa“. Táto stavba sa po prvý krát spomína v roku 1781, veža bola príslušenstvom hradu Hrušov a pravdepodobne slúžila ako strážna nakoľko bola umiestnená v blízkosti cesty po ktorej sa prepravovalo niečo cenné, pravdepodobne zlato. Za zmienku stojí aj rímsko-katolícky kostol o ktorom je prvá zmienka z roku 1332.

Okrem týchto kultúrnych pamiatok sa v obci nachádza miestnosť ľudových tradícií, kde sú umiestnené pracovné nástroje, pomôcky, kroje ktoré charakterizujú život a zvyklostí v našej obci.

- Výhodná geografická poloha a dostupnosť kultúrnych pamiatok z obce môže prispieť k spropagovaniu obce

III. SWOT ANALÝZA

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • Regionálna turistika, cykloturistika, • blízkosť rýchlostnej komunikácie R1 • možnosť využitia voľnej kapacity pracovných síl • malá migrácia obyvateľstva • vhodnosť rekreačného využitia • vysoká lesnatosť územia a krajinársky prítlačivý reliéf • voľné kapacity v škole, školských zariadeniach, možnosť zabezpečenia vzdelávania pre deti z okolia, školy v prírode • vybavenosť pre kultúrne a športové vyžitie, ihriská • existencia voľného bytového fondu vhodných na použitie na chalupárske účely • tradícia a výrobné podmienky pre poľnohospodársku a lesnícku výrobu 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoká nezamestnanosť • nedoriešené majetkové vzťahy k pozemkom • nedostatočná technická infraštruktúra a občianska vybavenosť • nedostatočná propagácia obce • nedostatok podnikateľských subjektov poskytujúcich služby obyvateľstvu • nízky prírastok obyvateľstva • absencia ubytovacej kapacity, stravovania • neexistencia územného plánu • nedostatočná podnikateľská aktivita v oblasti cestovného ruchu • nedostatočná vybavenosť v športovom areály, chýbajú šatne, sprchy. • Nízka vzdelanostná úroveň z titulu emigrácie vysokoškolsky a stredoškolsky vzdelaných ľudí

<ul style="list-style-type: none"> • prístup na internet • vhodnosť chovu koní • prírodné zdroje surovín drevo kaolín • jaskyne minerálny prameň • ľudové tradície 	<ul style="list-style-type: none"> • Zlá dostupnosť od rýchlostnej komunikácie R1 • Klesajúci počet žiakov ZŠ, škola sa nezameriava na dané možnosti výučby predmetov spojené s agroturistikou, ochrana prírody • Neexistencia sociálnej starostlivosti, domov dôchodcov, dom opatrovateľskej služby
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojenie sa do partnerských sietí • doriešenie majetkovoprávných a vlastníckych vzťahov • realizácia zámerov a opatrení programu rozvoja obce • rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva • zabezpečenie kvalitného vzdelávania už od MŠ, výučba cudzích jazykov, a iných netradičných predmetov • zavedenie poskytovania sociálnej starostlivosti, výstavba zariadenia pre odkázaných ľudí • zvyšovanie miery využívania obnoviteľných zdrojov energie • využitie surovín drevo, kaolín, prírodná minerálna voda 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatočný kapitál • nepriaznivý demografický vývoj • narastanie skupiny obyvateľov, ktorá má problémy s uplatnením na trhu práce • zvyšujúca sa nezamestnanosť, znížená kúpyschopnosť • celkový nezáujem o spoluprácu pri zveľadovaní obce
<p>Priority</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovať vodovod Horné Lúčno • Vysporiadať pozemky v areály ZŠ • Zmeniť palivovú základňu v MŠ, ZŠ • Vybudovať centrum obce • Vysporiadať vlastnícke právo na miestne komunikácie v intraviláne a extraviláne obce • Rekonštrukcia miestnych komunikácií • Opraviť budovu Požiarna zbrojnica • Opraviť strechu školy • Opraviť strechu ZŠ • Oprava strechy OÚ • Urobiť novú strechu na MŠ • Vybudovať šatne na futbalovom ihrisku s pripojením na inžinierske siete • Urobiť rekonštrukciu verejných priestranstiev • Rozvinúť vidiecku turistiku • Vybudovať malé vodné diela, vodovody Levasovská, Brezovo • Vybudovať ČOV a kanalizáciu • Vytvoriť centrum opatrovateľskej služby, domov dôchodcov 	

5. Problémy a stanovenie cieľov

Problémová oblasť:

1. Ľudské zdroje
2. Priemysel a služby
3. Doprava a infraštruktúra
4. Životné prostredie
5. Poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka, rozvoj cestovného ruchu
6. Kultúra a šport

Strategický cieľ: Zlepšenie života v obci Jedľové Kostolany

1. ĽUDSKÉ ZDROJE

1. 1. Zlepšenie kvality života občanov a skvalitnenie služieb

Problémy:

1. 1. 1. Nedostatok aktivít v oblasti styku s občanmi
1. 1. 2. Nezáujem ľudí o veci verejné

Riešenie:

1. 1. 1. rozvoj kultúrno – spoločenských podujatí, zlepšenie informovanosti

1. 2. Vysoká miera nezamestnanosti

Problémy:

1. 2. 1. Zrušenie podniku Calex následne odchod fi. Samsung, pomalý rozbeh fi. Danfos
1. 2. 2. Nízka minimálna mzda
1. 2. 3. Nedostatok podnikateľských subjektov

Riešenie:

1. 2. 1. vstup nového zahraničného investora, urýchliť rozbeh výroby vo fi. Danfos
1. 2. 2. úprava legislatívy pre zamestnancov
1. 2. 3. možnosť vhodných úverov pre podnikateľov

1 .3. Vzdelanostná úroveň

Problémy:

1. 3. 1. Nízka vzdelanostná úroveň
1. 3. 2. Nízke využívanie programov APTP – NÚP OÚP Zlaté Moravce
1. 3. 3. Nízky záujem rekvalifikácie a vzdelávanie

Riešenie:

- 1. 3. 1. rozvoj celoživotného vzdelávania a vzdelávania s prognózami na trh práce**
- 1. 3. 2. zosúladienie ponuky s dopytom pracovnej sily**
- 1. 3. 3. rekvalifikácie, rozvoj zručnosti**

2. PRIEMYSEL A SLUŽBY

2. 1. Malý záujem o investovanie v obci

Problémy:

- 2. 1. 1. Nízky záujem investorov v oblasti investícií do agroturistiky a turizmu
- 2. 1. 2. Nízky záujem o využitie prírodných zdrojov
- 2. 1. 3. Nízka kvalita služieb
- 2. 1. 4. Nízka kúpyschopnosť obyvateľstva
- 2. 1. 5. Nedostatočná základná infraštruktúra
- 2. 1. 6. Neznalosť tvorby projektov

Riešenie:

- 2. 1. 1. vybudovať turistické chodníky, chodníky pre jazdu na koňoch**
- 2. 1. 2. využiť prírodné zdroje**
- 2. 1. 3. skvalitnenie služieb v cestovnom ruchu**
- 2. 1. 4. zvýšiť kúpyschopnosť obyvateľov rozvojom podnikania**
- 2. 1. 5. zlepšenie základnej infraštruktúry**
- 2. 1. 6. možnosť získania grantov**

2. 2. Rozvoj cestovného ruchu a turizmu

Problémy:

- 2. 2. 1. nízka úroveň spolupráce v oblasti cestovného ruchu
- 2. 2. 2. absencia ubytovacích a stravovacích zariadení na území obce
- 2. 2. 3. nedostatočná propagácia prírodných daností
- 2. 2. 4. nedostatočne využívaný prírodný potenciál územia
- 2. 2. 5. neochota poskytnúť voľné byty na rekreačné účely

Riešenie:

- 2. 2. 1. nadviazať spoluprácu so všetkými zainteresovanými pre rozvoj cestovného ruchu**
- 2. 2. 2. vybudovanie ubytovacích a stravovacích zariadení**
- 2. 2. 3. zlepšiť propagáciu obce a jej prírodných daností**
- 2. 2. 4. vytvorenie podmienok na využitie prírodného potenciálu územia**
- 2. 2. 5. presvedčiť ľudí o výhodnosti prenajímať voľné ubytovacie kapacity**

3. DOPRAVA A INFRAŠTRUKTÚRA

3. 1. Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Problémy:

- 3. 1. 1. Zlý stav pozemných komunikácií
- 3. 1. 2. Nevyhovujúci stav dopravného značenia v obci
- 3. 1. 3. Nevysporiadané vlastnícke vzťahy miestnych komunikácií v extraviláne obce

Riešenie:

- 3. 1. 1. obnova pozemných komunikácií**
- 3. 1. 2. obnoviť dopravné značenie v obci**
- 3. 1. 3. vysporiadať vlastnícke vzťahy na miestne komunikácie v extraviláne obce**

3. 2. Vodovodná sieť

Problémy:

- 3. 2. 1. Nedostatočný zdroj pitnej vody v letnom období
- 3. 2. 2. Nevyhovujúca vodovodná sieť na osadách Berzovo, Levasovská, Borisko
- 3. 2. 3. Staré vodovodné potrubie v niektorých častiach obce

Riešenie:

- 3. 2. 1. napojiť zachytené pramene v lokalite Lúčky do jestvujúceho vodojemu, napojenie na vodojem Agro Host'ovce**
- 3. 2. 2. vybudovať malé vodovody na osadách Brezovo, Levasovská, Borisko**
- 3. 2. 3. vymeniť staré vodovodné potrubie v jednotlivých častiach obce**

4. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

4. 1. Ochrana povrchových a podzemných vôd

Problémy:

- 4. 1. 1. Nevybudovaná ČOV a kanalizácia
- 4. 1. 2. Netesné domové žumpy

Riešenie:

- 4. 1. 1. v budúcnosti vybudovať ČOV a kanalizáciu**
- 4. 1. 2. výmena netesných domových žump**

4. 2. Ochrana prírody a krajiny

Problémy:

- 4. 2. 1. Neatraktívna a zanedbaná zeleň v obci
- 4. 2. 2. Zanedbané vodné toky Žitava, Želena, Sykáč

Riešenie:

- 4. 2. 1. zrekonštruovať verejnú zeleň v obci**
- 4. 2. 2. očistiť vodné toky Žitava, Želena, Sykáč**

4.3. Odpady a sanácia divokých skládok

Problémy:

- 4. 3. 1. Neexistencia separovaného zberu
- 4. 3. 2. Divoké skládky domového odpadu

Riešenie:

- 4. 3. 1. Zaviesť v obci separovaný zber komunálneho odpadu**
- 4. 3. 2. Likvidácia divokých skládok v okolí obce**

5. POĽNOHOSPODÁRSTVO, ROZVOJ FARMÁRENIA A VIDIEKA

5. 1. Lesné hospodárstvo

Problémy:

- 5. 1. 1. Ohrozené lesné zdroje

Riešenie:

5.1.1. zachovanie a zlepšenie lesných zdrojov

5.2. Farmy na chov oviec, hovädzieho dobytku

Problémy:

- 5. 2. 1. Obmedzený chov dobytku
- 5. 2. 2. Neexistujúca technológia na spracovanie výrobkov

Riešenie:

- 5. 2. 1. zvýšenie chovu dobytka**
- 5. 2. 2. výroba kvalitných výrobkov vhodných na export**

5. 3. Rozvoj vidieckych oblastí

Problémy:

- 5. 3. 1. Nerozvinuté turistické a remeselnícke aktivity
- 5. 3. 2. Chýbajúca agroturistika
- 5. 3. 3. Málo rozvinutý vidiek

Riešenie:

- 5. 3. 1. Podnecovanie a rozvoj turistických a remeselníckych aktivít**
- 5. 3. 2. Rozvoj agroturistiky, chov koní**
- 5. 3. 3. podpora programov rozvoja vidieka**

6. Rozvoj kultúry a športu

6. 1. Kultúra

Problémy:

- 6. 1. 1. nezáujem mladých o zachovávanie folklóru
- 6. 1. 2. nedostatočne využitý kultúrny dom
- 6. 1. 3. malá príležitosť kultúrneho vyžitia
- 6. 1. 4. neexistencia detského folklórneho súboru

Riešenie:

- 6. 1. 1. zapojiť mladých do zachovania ľudových tradícií a folklóru**
- 6. 1. 2. pripraviť aktivity pre lepšie využitie kultúrneho domu**
- 6. 1. 3. organizovať kultúrne podujatia**
- 6. 1. 4. založiť detský folklórny súbor**

6. 2. Šport

Problémy:

- 6. 2. 1. nedostatok a športových zariadení, telocvična, detské ihrisko**
- 6. 2. 2. chýbajúce šatne na futbalovom ihrisku**
- 6. 2. 3. absencia práce s mládežou**

Riešenie:

- 6. 2. 1. vybudovať pri ZŠ športové zariadenie**
- 6. 2. 2. vybudovať šatne na futbalovom ihrisku**
- 6. 2. 3. započat' prácu s mládežou**

ZHRNUTIE ANALÝZ

Z analýzy potenciálu, súčasného stavu a rozvojových možností obce Jedľové Kostolany vyplýva, že obec je charakteristická bohatosťou prírodného dedičstva, priaznivými pôdno-klimatickými podmienkami, lokalizačnými predpokladmi na rozvoj cestovného ruchu, malého a stredného podnikania.

Nedostatočná je úroveň využívania miestnych potenciálov, tak v oblasti voľného bytového fondu ako aj pracovných síl, nedostatok pracovných príležitostí. Chýbajúca územnoplánovacia dokumentácia obce, nedostatok finančných prostriedkov vedie k nekonceptným a nesystémovým riešeniam z hľadiska rozvoja obce.

Najefektívnejšími príležitosťami sa javí zapojenie sa do partnerských sietí mikroregiónov, združení, efektívnejšie zhodnocovanie miestneho potenciálu, získanie voľných bytov za účelom vytvorenia možnosti ubytovania a stravovania, využívanie podporných programov Európskej únie a posilňovanie spolupráce s krajinami Višeegrádskej štvorky.

6. Inštitucionálna a legislatívna úroveň

Podpora regionálneho rozvoja ako významného zdroja pracovných príležitostí je v EÚ považovaná za jeden zo základných prvkov politiky hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Jej cieľom je trvalo odstraňovať príčiny hospodárskych a sociálnych rozdielov v rozvoji jednotlivých regiónov a napomáhať postupnému vyrovnaniu rozdielov v ekonomickej sile regiónov a v životnej úrovni ich obyvateľov.

Pri napĺňaní tohto smerovania bude obec spolupracovať so štátnou správou, VÚC, samosprávou, regionálnymi združeniami, mimovládnyimi organizáciami. Dôležité je tiež venovať pozornosť čerpaniu prostriedkov z fondov EÚ.

Dôležitá je spolupráca s podnikateľskými subjektami, organizáciami pôsobiacimi v obci.

7. Akčný plán - projektové zámery obce

1. Rozpočet obce
2. Rozpočet VÚC
3. Štátny rozpočet
4. Iné (pôžičky, granty, fondy EU, združené prostr. a pod.)

8. Záver

Nástrojom pre naplnenie náročných úloh je Národný plán rozvoja SR. Z tohto plánu vychádzajú Krajské plány a Plány rozvoja obce ako základný rámec pre budúce projekty v oblasti znižovania rozdielov prezentované v EÚ.

Hlavným cieľom tohto dokumentu je zlepšovať kvalitu života občanov a sociálnu súdržnosť obce a najmä vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí, presadzovať koncept trvalo udržateľného rozvoja tak aby sa obec stala plnohodnotná.

Spracoval: Jozef Ďuriač
Spolupracovali: poslanci OZ
občania obce
ZŠ
MŠ

Schválené OZ 27. 05. 2005